

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het Advocatenblad zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. C.H.B. Winters.

STELSEMATIG GRIFFIERECHTEN NIET TIJDIG VOLDOEN

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 21 maart 2005

(mrs. Van Boven, Van den Dries, Meerman, Merens en Van Nispen tot Sevenaer).

Een advocaat die stelselmatig griffierechten niet tijdig heeft voldaan, handelt niet alleen zoals een behoorlijk advocaat niet betaamt maar berokkent tevens schade aan de stand van de advocatuur.

Uitleg van artikel 16, lid 2 Wet Tarieven in Burgerlijke Zaken.

- *Advocatenwet artikel 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt; 2.2 Bezwaren van de deken; 4.3 Financieel belanghebbenden); artikel 46f*
- *Gedragsregels 1 en 23*
- *Artikel 16, lid 2 WTBZ*

Feiten

In 2001 heeft de rechtbank A incassomaatregelen aangekondigd jegens mr. X in verband met het onbetaald blijven van door mr. X verschuldigde griffierechten ten bedrage van f 7.991,75. Bij brief d.d. 9 juli 2001 heeft mr. X de Arrondissementale Stafdienst onder meer geschreven: '... De primaire debiteur is of blijft opdrachtgever, ikzelf ben slechts tussenpersoon c.q. diens proces-vertegenwoordiger'.

Bij beschikking d.d. 9 augustus 2002 heeft de Hoge Raad der Nederlanden in een zaak van mr. X optredende als opposant op de voet van artikel 22 lid 4 Wet Tarieven in Burgerlijke Zaken, onder meer overwogen: 'Artikel 16, lid 2 WTBZ dat bepaalt dat advocaten of procureurs of gemachtigden van partijen of belanghebbenden mede-aansprakelijk zijn voor de voldoening van rechten en verschotten, kan niet anders worden begrepen dan als inhoudend dat opposant en zijn opdrachtgever(s) hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de betaling van bedoelde rechten en verschotten'.

In oktober 2003 bleek mr. X nalatig om aan de rechtbank A griffierechten te voldoen ter hoogte van € 34.049,56 en aan de Hoge Raad voor een bedrag van ruim € 10.000. Bij brief d.d. 5 november 2003 heeft mr. X aan de deken onder meer geschreven:

'2) Noch aan de Advocatenwet zelf noch aan de WTBZ valt te ontleen of valt daarop te baseren dat een advocaat gehouden is griffierecht voor te financieren' ... 'Mijn eigen verantwoordelijkheid en/of aansprakelijkheid treedt m.i. in op of met het moment van het dwangbevel' ... 'Het bedrag van € 34.049,56 kan ik niet verklaren, omdat het lijstje niet was bijgesloten' ... 'Ik heb er principieel voor gekozen om griffierechten niet voor te financieren'.

Bij brief d.d. 21 november 2003 heeft de griffier van de Hoge Raad der Nederlander klager laten weten dat ter invordering van griffiegelden van mr. X twee dwangbevelen zijn uitgevaardigd. Bij brief d.d. 26 februari 2004 heeft mr. X aan de deken medegedeeld:

'Mijn raadsman meldt mij dat ik verkeerd bezig ben. Ik aanvaard zijn opinie. Rest de vraag of mij een termijn is of wordt gegund om de kwestie van de griffie-

gelden naar behoren af te wikkelen.'

Op 8 juli 2004 heeft de president van de Rechtbank A de deken medegedeeld dat de rechtbank een vordering ter incasso aan de deurwaarder had gegeven in verband met door mr. X onbetaalde griffierechten voor een bedrag van € 14.139,41.

De deken verwijt mr. X dat hij vanaf 2001 tot en met 2004 stelselmatig de door hem bij de rechtbank en Hoge Raad verschuldigde griffierechten niet tijdig heeft voldaan.

Hoewel de Hoge Raad in een beslissing van 9 oktober 2002 heeft geoordeeld dat de advocaat hoofdelijk aansprakelijk is voor de betaling van het verschuldigde griffierecht en mr. X derhalve op de hoogte was van de onhoudbaarheid van zijn stelling, heeft hij eerst bij brief van 26 februari 2004 te kennen gegeven zich hierbij neer te leggen. De deken acht het kwalijk dat mr. X ook na voornoemd schrijven medio 2004 achterstallige betalingen had bij de Rechtbank A van ruim € 14.000. Mr. X heeft in eerste instantie het standpunt ingenomen dat van de Staat zelf verwacht mocht worden dat deze bij de opdrachtgever van mr. X zou trachten de verschuldigde griffierechten te innen. Zou dat niet lukken, dan kon de Staat zich tot mr. X wenden aangezien hij dan – uiteindelijk – aansprakelijk was. Mr. X heeft zijn beleid ten opzichte van cliënten, toen bleek dat zijn standpunt onhoudbaar was, gewijzigd en regelingen getroffen met inschakelde deurwaarders om de achterstallige bedragen te voldoen.

Overwegingen raad

Mr. X heeft stelselmatig de door hem bij de Rechtbank A en de Hoge Raad verschuldigde griffierechten niet tijdig voldaan en heeft daarmee niet alleen gehandeld zoals een behoorlijk handelend advocaat niet betaamt, maar ook door zijn handelwijze tevens schade berokkend aan de stand van de advocatuur. De raad acht voor de beoordeling van de onderhavige klacht de hoogte van het bedrag dat mr. X medio 2004 nog verschuldigd was aan de Rechtbank A niet van belang, aangezien mr. X erkend heeft dat hij toen nog bedragen verschuldigd was en voordien substantiële bedragen niet tijdig betaald had.

Gelet op de gegrond bevonden klacht en het tuchtrechtelijk verleden van mr. X acht de raad een maatregel passend en geboden.

Volgt

Gegrondverklaring van de klacht met oplegging van de maatregel van berisping.

MEDEWERKING MET TOEZICHTHOUDER

Hof van Discipline, 18 april 2005, nummer 4242

*(mrs. Van Griensven, De Groot-Van Dijken, Byvanck, Homveld en Meer-
man-Padt)*

Raad van Discipline Arnhem, 20 december 2004

(mrs. De Vries, Brandsma, Breuning-Ten Cate, Liesveld, Verster)

Aanwijzen van een toezichthouder is alleen zinvol wanneer degene die aan dit toezicht wordt onderworpen zijn volledige medewerking daaraan verleent en inziet dat hij dat toezicht nodig heeft.

- *Advocatenwet artikel 46, 48 b lid 2 (6 Tuchtprocesrecht)*

Overwegingen van de raad

In een tussenbeslissing heeft de raad de klacht – dat mr. X ondanks afspraak geen hoger beroep heeft ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep tegen een eerdere beslissing van de Rechtbank Z – gegrond bevonden, maar de beslissing omtrent de op te leggen maatregel aangehouden. De raad heeft in voormelde tussenbeslissing overwogen dat het optreden van mr. X in de zaak van klager de maatregel van schorsing rechtvaardigt voor de duur van een maand. Voormelde klacht is behandeld ter zitting van 4 oktober 2004. Alstoen zijn door de raad ook vijf andere klachten tegen mr. X behandeld die alle geheel of gedeeltelijk gegrond zijn geoordeeld met oplegging van de maatregel van berisping dan wel een voorwaardelijke schorsing voor de duur van veertien dagen, terwijl in al deze zaken sprake is van verwaarlozing van de belangen van klagers, zonder dat mr. X blijkt heeft gegeven de ernst daarvan in te zien. In het licht van het vorenstaande overweegt de raad in onderhavige zaak de oplegging van de maatregel van schorsing voor de duur van een jaar waarvan een gedeelte van elf maanden voorwaardelijk onder de bijzondere voorwaarde dat mr. X zich onderwerpt aan het toezicht van een door de raad aan te wijzen advocaat of oud-advocaat. De waarnemend deken heeft ter zitting verklaard dat de afgelopen anderhalf jaar regelmatig met mr. X is gesproken. Mr. X wijst dan vooral naar anderen die fouten zouden hebben gemaakt, hij heeft geen oog voor zijn eigen aandeel. Dat laatste zou wel nodig zijn wil begeleiding zinvol zijn. Er is wel gekeken of er iemand tot het geven van begeleiding bereid zou zijn, maar er is niemand gevonden. Namens mr. X is aangevoerd dat de problematiek in de onderhavige klachtaak zijn oorzaak vindt in kantoororganisatorische problemen. Mr. X meent dat de overwogen maatregel buitenproportioneel is. Mr. X voert nog aan dat er drie nieuwe klachten aan de orde zijn, waarvan twee samenhangen met het kantoorbeleid inzake afgifte van dossiers hangende de incasso van openstaande nota's. Mr. X heeft te kennen gegeven elf maanden toezicht niet te zullen accepteren. Hij vindt zo'n toezicht, gegeven de omstandigheden dat nieuwe zaken blijven toestromen en justitiabelen hem als hun raadsman blijven aanzoeken, ridicuul.

De werkgever van mr. X heeft voorts te kennen gegeven niet te kunnen instemmen met de aanwijzing van een extern toezichthouder over mr. X. In dat geval zou hij het dienstverband met mr. X niet willen continueren.

De raad heeft allereerst onderzocht of oplegging van een gedeeltelijk voorwaardelijke schorsing met als bijzondere voorwaarde dat mr. X zich onderwerpt aan toezicht, een passende maatregel zou kunnen zijn. Ter zitting is gebleken dat zo'n toezicht niet alleen bij mr. X – hij kwalificeert dat als ridicuul – maar ook bij zijn werkgever op onoverkomelijke bezwaren stuit. Ook bleek ter zitting dat de Raad van Toezicht aarzelingen heeft tegenover het benoemen van een toezichthouder voor mr. X. Aanwijzen van een toezichthouder is alleen zinvol wanneer degene die aan dat toezicht wordt onderworpen zijn volledige medewerking daaraan verleent en inziet dat hij dat toezicht nodig heeft. Aan dat inzicht ontbreekt het bij zowel mr. X als zijn werkgever. De raad ziet dan ook af van een zodanige maatregel.

Nu adequaat toezicht respectievelijk toereikende begeleiding niet gerealiseerd kunnen worden en een voorwaardelijke schorsing zonder toezicht voor de korte termijn onvoldoende soulaas biedt om nieuwe klachten te voorkomen, is de raad tot het oordeel gekomen dat de maatregel van schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van drie maanden dient te worden opgelegd.

Overwegingen van het hof

Het hof acht het zorgwekkend dat mr. X ter zitting van het hof weliswaar te kennen gaf dat hij zich meer had moeten verzetten en het in voorkomend geval anders zal aanpakken, maar de tendens van zich verschuilen achter anderen en achter het beleid van zijn kantoor was ook ter zitting van het hof zodanig overheersend dat het hof er geen vertrouwen in heeft dat mr. X werkelijk de ernst van de terecht aan hem verweten gedragingen inziet. Bovendien heeft mr. X in zijn een maand voor de zitting van het hof aan het hof toegezonden beroepschrift nog aangevoerd, dat het 'volstrekt onredelijk is om juist appellant hierop aan te spreken, terwijl het overduidelijk een kantoorbeleid betreft'. Daar komt nog bij dat mr. X de relatie met zijn kantoor voortzet en dus nog altijd met het beleid van zijn kantoor te maken heeft, waaraan niet afdoet dat hij op een andere locatie werkzaam zou zijn. Gelet op het voorgaande, tevens gelet op het feit dat in vijf andere zaken door de raad soortgelijke klachten tegen mr. X gegrond zijn verklaard, heeft het hof, met eenparigheid van stemmen, besloten dat aan mr. X een zwaardere maatregel als hierna te melden dient te worden opgelegd.

Volgt

Vernietigt de beslissing van de Raad van Discipline, doch uitsluitend voor wat betreft de daarbij opgelegde maatregel en in zoverre opnieuw rechtdoende, legt aan mr. X op de maatregel van schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van vier maanden.

VERTROUWELIJKE CORRESPONDENTIE ADVOCaat-CLIËNT

Hof van Discipline, 25 april 2005, nummer 4089

(mrs. Peeperkorn, Paulussen, Scholten, Visser en De Groot)

Raad van Discipline Amsterdam, 26 april 2004

(mrs. Kist, Karskens, De Meyere, Romijn en Verviers)

Vanwege het strikt vertrouwelijke karakter van de correspondentie tussen een advocaat en zijn cliënt staat het de advocaat van de wederpartij niet vrij dergelijke correspondentie, zonder toestemming van de cliënt door wie of aan wie de brief is geschreven, te openbaren.

- *Advocatenwet artikel 46, EVRM artikel 8*
- *Gedragsregel 1 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt)*

Feiten

Mr. X heeft in het kader van een echtscheidingsprocedure als advocaat van de ex-echtgenoot van klaagster opgetreden. Op 5 oktober 2000 heeft er tussen klaagster, haar ex-echtgenoot en de wederzijdse advocaten mr. Y en mr. X een bespreking plaatsgevonden waarin getracht is over onderdelen van de gevolgen van de echtscheiding overeenstemming te bereiken. Mr. X heeft de toenmalige advocaat van klaagster, mr. Y, bij brief van 6 oktober 2000 een bevestiging van het gesprek gestuurd. Deze brief is door mr. Y aan klaagster doorgeleid. In haar begeleidende brief schrijft mr. Y klaagster onder meer:

‘De gemaakte afspraken zijn naar mijn mening juist weergegeven. Ik maak echter de volgende opmerkingen.’

Tussen klaagster en haar ex-echtgenoot is vervolgens discussie ontstaan over hetgeen op 5 oktober 2000 is besproken en al dan niet is overeengekomen. Klaagster en haar ex-echtgenoot hebben hierover procedures gevoerd. Uiteindelijk is over deze discussie een hogerberoepsprocedure bij het Gerechtshof te Amsterdam gevoerd. Mr. X heeft op 24 september 2002 van zijn cliënt, de ex-echtgenoot van klaagster, een afschrift van voormelde begeleidende brief van mr. Y ontvangen. Hij heeft diezelfde dag bij faxbericht van 24 september 2002 als productie in de hogerberoepsprocedure aan het Gerechtshof te Amsterdam toegezonden.

De klacht houdt zakelijk weergegeven in dat mr. X in strijd met artikel 46 Advocatenwet heeft gehandeld doordat hij ten onrechte de begeleidende brief van mr. Y aan klaagster in het geding heeft gebracht.

Overwegingen van de raad

Correspondentie tussen een advocaat en zijn cliënt heeft een strikt vertrouwelijk karakter. De vertrouwelijkheid van dergelijke correspondentie dient te allen tijde gewaarborgd te zijn. Gelet op dit strikt vertrouwelijke karakter staat het de advocaat van de wederpartij niet vrij dergelijke correspondentie, zonder toestemming van de cliënt door wie of aan wie de brief is geschreven, te openbaren. De wijze waarop de (advocaat van de) wederpartij de beschikking heeft gekregen over deze correspondentie is daarbij niet van belang.

Volgt

Verklaart de klacht gegrond en legt aan mr. X de maatregel van waarschuwing op.

Overwegingen van het hof

Het hof heeft aan de feiten nog toegevoegd dat de cliënt van mr. X in een getuigenverhoor als (partij)getuige heeft verklaard over de wijze waarop de brief van mr. Y in zijn bezit is geraakt:

‘Ik heb uit het dossier van de vrouw een brief gehaald gedateerd 9 oktober 2000. In deze brief afkomstig van mr. Y en gericht aan de vrouw, schrijft mr. Y dat volgens haar de gemaakte afspraken door mr. X juist zijn weergegeven.’

Aan de orde is de vraag of mr. X tuchtrechtelijk een verwijt dient te worden gemaakt van het feit dat hij een brief aan klaagster van haar advocaat heeft overgelegd in een geding waarin mr. X als advocaat van de man optrad tegen klaagster.

De relatie tussen advocaat en cliënt is bij uitstek een vertrouwensrelatie. De brief van mr. Y aan haar cliënte was in het kader daarvan geschreven. De inhoud ervan was uitsluitend voor klaagster bestemd. Deze brief behoort tevens tot de persoonlijke levenssfeer van klaagster. Dat betekent dat gebruik van deze brief door mr. X zonder toestemming van klaagster in beginsel een schending is van het door verdragen (bijvoorbeeld artikel 8 EVRM) en in de Grondwet gewaarborgde – recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van klaagster.

Vast is komen te staan dat de cliënt van mr. X de brief onrechtmatig in zijn bezit had verkregen. Hij had de brief weggenomen uit de persoonlijke papieren van klaagster in haar woning. Het hof is van oordeel dat tevens voldoende is komen vast te staan dat mr. X van dit onrechtmatig handelen van zijn cliënt op de hoogte was.

Reeds deze omstandigheden, elk voor zich en in onderling verband gezien, hadden mr. X dienen te nopen tot bijzondere zorgvuldigheid.

Het hof is van oordeel dat mr. X heeft gehandeld zoals een behoorlijk advocaat niet betaamt. Het hof voegt daar nog aan toe dat, ook indien de brief rechtmatig in het bezit van de man zou zijn gekomen, mr. X had behoren te onderzoeken of voor het overleggen ervan toestemming bestond. Derhalve had het, toen mr. X de brief in het geding wilde brengen op zijn weg gelegen tevoren zijn wederpartij (mr. Y of de opvolgend advocaat) over dat voornemen in te lichten, met het verzoek hem mee te delen of daarvoor toestemming werd verleend. Mr. X mocht verwachten dat klaagster niet met de overlegging zou instemmen. Indien mr. X van mening was geweest dat de belangen van zijn cliënt nochtans dienden te prevaleren, had hij – zoals de Gedragsregels aanbevelen – de kwestie dienen voor te leggen aan de deken. Deze had dan, desgewenst, ook het standpunt van de advocaat van klaagster kunnen vernemen. Zowel het één als het ander heeft mr. X nagelaten. Evenmin is gebleken dat mr. X de hiervoor overwogen bijzondere zorgvuldigheid in acht heeft genomen. Niet is gebleken dat mr. X zich heeft bekommerd om de rechten en het gerechtvaardigd belang van klaagster bij de vertrouwelijkheid van het verkeer met zijn advocaat.

In hoger beroep heeft mr. X betoogd dat hij gerechtigd was de brief van mr. Y over te leggen, omdat de brief van mr. Y niet een 'als zodanig' vertrouwelijk karakter had. Dit strandt op hetgeen hiervoor is overwogen.

In de tweede plaats heeft mr. X aangevoerd dat hij met het overleggen van deze brief een bewijsstuk in het geding bracht. Hij diende daarmee het belang van de waarheidsvinding en het was zijn taak om, als advocaat van de man, deze te beschermen tegen de ontkenning door klaagster dat bij de onderhandelingen ten kantore van mr. X overeenstemming was bereikt. Wat daarvan ook zij, dit ontslaat mr. X niet van zijn eigen verantwoordelijkheid als advocaat en het geeft hem geen vrijbrief zich anders te gedragen dan een behoorlijk advocaat betaamt.

Op dezelfde grond faalt het beroep van mr. X dat zijn cliënt verlangde dat mr. X de brief van mr. Y zou overleggen. Mr. X heeft zijn eigen verantwoordelijkheid. Als advocaat is hij het die beslist hoe het geding tegen klaagster diende te worden gevoerd.

Naar hieruit volgt is ook geen sprake geweest van een conflict van plichten.

Mr. X heeft aangevoerd dat hij niet anders kon doen dan de brief overleggen. Van een (objectieve) noodzaak om de brief in het geding te brengen is echter niet (voldoende) gebleken. Geen van de redenen die mr. X heeft aangevoerd om eigenmachtig de brief van mr. Y over te

leggen gaat op. Nu is komen vast te staan dat mr. X zich jegens klaagster heeft gedragen zoals een behoorlijk advocaat niet betaamt, is voor marginale toetsing van zijn handelen geen ruimte meer.

De door de raad aan mr. X opgelegde maatregel weerspiegelt naar het oordeel van het hof onvoldoende de ernst van de gedraging van mr. X. Mr. X heeft zich niet bekommerd om het recht van klaagster op vertrouwelijkheid van het verkeer met haar eigen advocaat. Ook heeft mr. X door de brief eigenmachtig over te leggen, geen respect getoond voor de persoonlijke levenssfeer van klaagster. Het hof rekent mr. X aan dat hij uitsluitend naar eigen inzicht heeft gehandeld (de twee collega's die hij heeft opgebeld zou hij, naar eigen zeggen, uitsluitend hebben geraadpleegd over juridische aspecten, naar het hof begrijpt, voor de vraag of de brief zou gelden als onrechtmatig verkregen bewijs en wat de gevolgen daarvan zouden zijn). Er bestaat, ten slotte, aanleiding tot een zwaardere maatregel nu mr. X geen blijk heeft gegeven van inzicht in het onbetamelijke van zijn handelen.

Volgt

- bekrachtigt de beslissing van de Raad van Discipline, voorzover de raad de klacht gegrond heeft verklaard;
- vernietigt deze beslissing met betrekking tot de aan mr. X opgelegde maatregel en in zoverre opnieuw rechtdoende;
- legt aan mr. X de maatregel van berisping op. ●

(advertentie)

Gezocht:

Ambitieuze advocaat m/v voor een kantoor in de regio Utrecht

Het kantoor zal zich richten op de commerciële praktijk, gespecialiseerde dienstverlening, hoogwaardige kantoorfaciliteiten en een goede secretariële ondersteuning. Indien u geïnteresseerd bent om u op basis van kostendeling bij dit kantoor aan te sluiten kunt u voor verdere informatie reageren onder nummer 7853.

Bureau BDM B.V.
Steekterweg 80G
2407 BH Alphen aan den Rijn